

Efter *litra c* vil skyldneren have handlet uforsvarligt i økonomiske anliggender, såfremt en ikke uvæsentlig gæld er stiftet med henblik på forbrug. Dette gælder både lån stiftet til indkøb af større forbrugsgoder og til almindelige dagligvarer.

Efter *litra d* vil skyldneren have handlet uforsvarligt i økonomiske anliggender, såfremt en ikke uvæsentlig gæld er gæld til det offentlige og er oparbejdet systematisk. Gæld til det offentlige vil f.eks. kunne være moms- og skattegæld, børnepenge og licensbetaling. Gælden må f.eks. anses for at være oparbejdet systematisk, hvis skyldneren over en årrække har benyttet de offentlige kasser som en »selvbestalt kredit«. Denne type gæld er bl.a. karakteriseret ved, at den ensidigt er stiftet af skyldneren, uden at det offentlige har haft mulighed for at forhindre kravets opståen, herunder eksempelvis ved skyldnerens bevidst fejlagtige udfyldelse af sin forskudsregistrering.

Efter *nr. 3* kan en kendelse om gældssanering i almindelighed ikke afsiges, såfremt en ikke uvæsentlig gæld er pådraget ved strafbare eller erstatningspådragende forhold. Til gæld, der er pådraget ved strafbare forhold, må også henregnes sagsomkostninger mv. forbundet med en straffesag.

Saneres sådan gæld i umiddelbar forlængelse af den begivenhed, der udløste kravet, vil det kunne virke særligt stødende. Sådanne krav skal derfor være noget ældre end anden gæld, før de kan gældssaneres, jf. herved også stk. 3. Længden af den periode, der skal være forløbet, inden der kan meddeles gældssanering, når gælden stammer fra strafbare eller erstatningspådragende forhold, vil ligesom i dag afhænge af en konkret vurdering af omstændighederne ved pådragelsen af kravet. Er et erstatningskrav eksempelvis opstået som følge af et forsætligt eller groft uagtsomt forhold, vil gældssanering være udelukket i længere tid, end hvis kravet er pådraget ved simpel uagtsomhed.

Det er ikke hensigten, at skifteretten i disse tilfælde skal foretage en nærmere selvstændig undersøgelse eller vurdering af grundlaget for kravet. I de tilfælde, hvor der ikke foreligger et nærmere skriftligt grundlag for bedømmelse af kravet, f.eks. en dom, må skifterettens vurdering således normalt bygge på skyldnerens begrundede redegørelse for kravets opståen og oplysninger f.eks. fra den, der har gjort kravet gældende.

Mindre bøde- eller erstatningskrav vil normalt ikke i sig selv hindre en gældssanering efter stk. 2, nr. 3.

I relation til stk. 2, nr. 2 og nr. 3, gælder det, at en gældspost vil kunne være »ikke uvæsentlig« både ud fra en relativ vurdering i forhold til skyldnerens samlede gæld og ud fra en absolut vurdering. For en skyldner, der har en samlet gæld på 250.000 kr., vil

eksempelvis en yderligere låneoptagelse på 2.500 kr. i almindelighed være uvæsentlig. Har skyldneren på den anden side f.eks. en gæld på flere millioner kroner, vil en yderligere låneoptagelse, der alene udgør få procent af gældens samlede størrelse, men som i absolutte tal er betydelig, efter omstændighederne kunne være væsentlig.

Efter *nr. 4* kan en kendelse om gældssanering i almindelighed ikke afsiges, såfremt skyldneren har undladt at afdrage på sin gæld, selv om den pågældende har haft rimelig mulighed herfor. Denne mulighed for afdrag på gælden kan f.eks. bestå i, at skyldneren har haft en indtægt, der muliggjorde afdrag, eller at der i øvrigt er tilfaldet skyldneren ophævede pensionsordninger, gavebeløb og lignende, hvor skyldneren i stedet for at betale af på gælden selv har forbrugt beløbet.

Efter *nr. 5* kan en kendelse om gældssanering i almindelighed ikke afsiges, såfremt skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering. Bestemmelsen kan f.eks. finde anvendelse, hvor skyldneren har søgt at indrette sig på en senere gældssanering ved indene indgivelse af begæring om gældssanering at bringe aktiver i kreditorly eller ved at indbetale et beløb på en pensionsordning, der ikke kan tilbagekøbes og dermed ikke vil kunne indgå i sagen om gældssanering.

Efter *nr. 6* kan en kendelse om gældssanering i almindelighed ikke afsiges, såfremt skyldneren har stiftet ny gæld, efter at gældssaneringsagen er indledt. Dette vil gælde for selv helt små låneoptagelser eller nye restancer mv.

Såfremt skyldneren afdrager på usikret gæld under gældssaneringsagen, vil dette efter omstændighederne kunne henføres under stk. 4, hvorefter skifteretten kan nægte gældssanering, såfremt der foreligger andre omstændigheder, som taler afgørende imod gældssanering, uanset at disse omstændigheder ikke er opregnet i stk. 2.

Den opregning af omstændigheder, der er foreslået i stk. 2, nr. 2 og 3, og som i almindelighed skal udelukke gældssanering, er ikke udtryk for, at en skyldner varigt er afskåret fra at opnå gældssanering, hvis sådanne omstændigheder foreligger. Det foreslås, at omstændighederne omkring gældsstiftelsen som efter gældende ret må vurderes i sammenhæng med gældens alder, jf. *stk. 3*.

Bestemmelsen er udtryk for et princip om, at jo yngre gælden er, desto mere tungtvejende for afgørelsen om gældssanering bliver omstændighederne ved gældens pådragelse. Det samme kan anføres om de handlinger, der er nævnt i stk. 2, nr. 4 og 5, idet betydningen af disse handlinger ligeledes afsvækkes med tiden. Det forhold, at skyldneren har undladt at afdrage